

Općina Velika Kopanica

PRIJEDLOG
PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
ZA RAZDOBLJE
2017.-2022. GODINE

Velika Kopanica, siječanj 2018. godine

Naručitelj: Općina Velika Kopanica, Vladimira Nazora 1., 35221 Velika Kopanica

email: opcina.velika.kopanica@gmail.com, Telefon: 035 / 477 465 Fax: 035 / 477 465

**PREDMET: PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE VELIKA KOPANICA ZA
RAZDOBLJE OD 2017. DO 2022. GODINE**

Oznaka dokumenta: RN/2018- 01/PGO

Izrađivač: EKO SAVJETNIK d.o.o., Slavonski Brod

Voditelj izrade: Viktorija Teskera Sučić, dipl.ing.stroj.

Suradnici: Miroslav Maričić, spec.ing.zaštite okoliša

Marina Čuljak, bacc.ing.sig.

Ivana Stojšić, mag.ing.mech.

Dario Nikšić, mag.ing.mech.

Željko Butorac, Općina Velika Kopanica

Datum izrade: siječanj 2018.godine

SADRŽAJ

1 UVOD.....	2
1.1 Ciljevi	3
1.2 Obveze jedinice lokalne samouprave.....	4
2 ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE VELIKA KOPANICA, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA	6
2.1 Stanovništvo	7
2.2 Poduzetništvo i obrtništvo	8
2.3 Gospodarenje otpadom.....	9
2.4 Sakupljanje komunalnog otpada	9
2.5 Biorazgradivi otpad	10
2.6 Glomazni otpad.....	10
2.7 Otpadni tekstil i obuća.....	10
2.8 Problematični otpad iz domaćinstava	11
2.9 Građevni otpad i otpad koji sadrži azbest.....	11
2.10 EE otpad.....	11
2.11 Ambalaža i otpadna ambalaža	12
2.12 Otpadna vozila	12
2.13 Otpadne gume	12
2.14. Reciklažna dvorišta	13
2.15. Zeleni otoci	13
2.16 Ocjena stanja.....	13
2.17 Zaštita prirode i područja ekološke mreže	14
3 PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA, TE OSTVARIVANJU CILJEVA	17
3.1 Podaci o količinama odvojeno sakupljenog otpada	17
4 PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM, TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM.....	18
4.1 Odlagalište otpada	18
4.2 Reciklažna dvorišta.....	20
4.3 Zeleni otoci	20
4.4 Ostali objekti	21
4.5 Komunalna oprema, uređaji i vozila	21
5. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU.....	22
5.1 Popis otpadom onečišćenog okoliša i neuređenih odlagališta	22

6 MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO - INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA	23
6.1 Opće mjere za gospodarenje otpadom	24
6.2 Mjere za gospodarenje opasnim otpadom.....	26
6.3 Mjere za sanaciju Planom utvrđenih lokacija onečišćenih otpadom.....	26
6.4 Mjere za gospodarenje otpadom koji predstavlja posebne probleme u gospodarenju .	26
6.5 Mjere za gospodarenje ostalim posebnim kategorijama otpada	27
6.6 Akcije sakupljanja otpada.....	27
6.7 Izobrazno-informativne aktivnosti.....	27
7. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA.....	28
8. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	29
9. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE, TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA.....	30
10 POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA	31
10.1 Reciklažna dvorišta.....	31
10.2 Zeleni otoci	31
10.3 Ostali objekti	31
11 ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM.....	33
12 ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM	36
13 POPIS ZAKONA I PRAVILNIKA	37

POJMOVI

Pojedini pojmovi uporabljeni u ovom Planu imaju sljedeće značenje:

1. »biološki razgradivi otpad« je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom;
2. »biootpad« je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;
3. »biorazgradivi komunalni otpad« je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
4. »centar za gospodarenje otpadom« je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada;
5. »deklasifikacija« je postupak dokazivanja da je određeni otpad koji je, u skladu s Katalogom otpada, određen kao opasan u pojedinačnom slučaju neopasni otpad;
6. »djelatnost druge obrade otpada« je postupak pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja otpada;
7. »djelatnost uporabe otpada« uključuje postupke uporabe propisane Dodatkom II. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
8. »djelatnost prijevoza otpada« je prijevoz otpada za vlastite potrebe ili za potrebe drugih na teritoriju Republike Hrvatske;
9. »djelatnost sakupljanja otpada« uključuje postupke sakupljanja otpada i interventnog sakupljanja otpada i postupak sakupljanja otpada u reciklažno dvorište;
10. »djelatnost trgovanja otpadom« je kupovanje i prodavanje otpada sa ili bez preuzimanja otpada u posjed bez obzira na način prodaje;
11. »djelatnost zbrinjavanja otpada« uključuje postupke zbrinjavanja otpada propisane Dodatkom I. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
12. »gospodarenje otpadom« su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik;
13. »građevina za gospodarenje otpadom« je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada;
14. »građevni otpad« je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenje je nastao;

15. »interventno sakupljanje otpada« je sakupljanje otpada uređajima i opremom u svrhu hitnog uklanjanja otpada s određene lokacije radi sprječavanja nastanka i/ili smanjenja na najmanju moguću mjeru onečišćenja okoliša, ugrožavanja ljudskog zdravlja, uzrokovanja šteta biljnom i životinjskom svijetu i drugih šteta;
16. »inertni otpad« je otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama;
17. »krupni (glomazni) komunalni otpad« je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je napatkom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
18. »komunalni otpad« je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva;
19. »materijalna oporaba« je svaki postupak uporabe koji ne uključuje energetske oporabu i preradu u materijale koji će se koristiti kao gorivo;
20. »miješani komunalni otpad« je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;
21. »mobilni uređaj za obradu otpada« je pokretna tehnička jedinica u kojoj se otpad obrađuje, u pravilu, na mjestu nastanka ili na mjestu ugradnje u materijale postupcima obrade, osim R1, D1, D2, D3, D4, D5, D6, D7, D10, D11 i D12 i postupaka R i D u kojima nastaje otpadna voda koja se ispušta u okoliš. Mobilnim uređajem za obradu otpada ne smatra se onaj uređaj koji se koristi duže od šest mjeseci na određenoj lokaciji, osim mobilnog uređaja kojim se koristi radi sanacije onečišćene lokacije;
22. »nasipavanje otpada« je postupak uporabe pri kojem se odgovarajući otpad koristi za nasipavanje iskopanih površina ili u tehničke svrhe pri krajobraznom uređenju i kojim se otpad koristi kao zamjena za materijal koji nije otpad sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom i propisima donesenim na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
23. »najbolje raspoložive tehnike« su najbolje raspoložive tehnike sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša;
24. »neopasni otpad« je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava;
25. »neusklađeno odlagalište« je odlagalište koje ne ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 104. Zakona o održivom gospodarenju otpadom i određeno je odlukom iz članka 26. stavka 6. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
26. »obrada otpada« su postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja;
27. »odlagalište otpada« je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:
- interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje,
 - odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada

(npr. za razdoblje duže od jedne godine),

c. iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada

28. »odvojeno sakupljanje« je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada;

29. »opasni otpad« je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava

30. »oporaba otpada« je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. Zakona o održivom gospodarenju otpadom sadržan je popis postupaka uporabe koji ne isključuje druge moguće postupke uporabe;

31. »otpad« je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa;

32. »ovlaštenik« je pravna ili fizička osoba - obrtnik kojem je prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom dana suglasnost za sklapanje ugovora s Fondom za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost u vezi gospodarenja posebnom kategorijom otpada;

33. »ponovna uporaba« je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni;

34. »posjednik otpada« je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada;

35. »postupci gospodarenja otpadom« su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada;

36. »pretovarna stanica« (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja;

37. »problematicni otpad« je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada;

38. »proizvodni otpad« je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača;

39. »proizvođač otpada« je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada;

40. »reciklažno dvorište« je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;

41. »reciklažno dvorište za građevni otpad« je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada;

42. »recikliranje« je svaki postupak oporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje;

43. »sakupljanje otpada« je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;

44. »spaljivanje otpada« je postupak oporabe, odnosno zbrinjavanja otpada u kojem se spaljuje otpad sa ili bez oporabe topline proizvedene izgaranjem. To uključuje oksidacijsko spaljivanje otpada, kao i druge termičke procese, poput pirolize, rasplinjavanja ili plazma procesa, sve dok se rezultirajući produkti tih obrada nakon toga spaljuju;

45. »sprječavanje nastanka otpada« su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:

a) količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,

b) štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili

c) sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

46. »stavljanje na tržište« je svaki postupak proizvođača proizvoda kojim određeni proizvod čini dostupan kupcu, neovisno o načinu prodaje na teritoriju Republike Hrvatske,

47. »suspaljivanje otpada« je postupak oporabe, odnosno zbrinjavanja otpada čija je prvenstvena svrha proizvodnja energije ili materijalnih produkata (proizvoda) i u kojem se otpad koristi kao redovno ili dopunsko gorivo ili u kojem se otpad termički obrađuje radi zbrinjavanja. To uključuje oksidacijsko spaljivanje otpada, kao i druge termičke procese, poput pirolize, rasplinjavanja ili plazma procesa, sve dok se rezultirajući produkti tih obrada nakon toga spaljuju;

48. »tehnološki procesi gospodarenja otpadom« (u daljnjem tekstu: tehnološki procesi) su određene funkcionalno-tehnološke cjeline gospodarenja otpadom kojima se opisuje materijalni tok otpada, a uključuju prikupljanje, prihvat, skladištenje, prethodno razvrstavanje i razvrstavanje, miješanje otpada, pakiranje, popravak, čišćenje, provjera budućeg proizvoda i u slučaju oporabe ili zbrinjavanja otpada tehnološke procese koje je odredio podnositelj zahtjeva za dozvolu za gospodarenje otpadom sukladno smjernicama;

49. »termička obrada otpada« su postupci spaljivanja, suspaljivanja i drugi postupci obrade otpada kojima se promjenom temperature otpada postiže promjena strukture i svojstva otpada;

50. »trgovac otpadom« je pravna ili fizička osoba koja u svoje ime i za svoj račun kupuje i prodaje otpad, uključujući trgovca otpadom koji ne preuzima otpad u neposredni posjed;

51. »vlasnik otpada« je osoba koja je nositelj materijalnih i drugih prava i obveza u vezi otpada;

52. »zbrinjavanje otpada« je svaki postupak koji nije oporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. Zakona o održivom gospodarenju otpadom sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada.

POPIS KRATICA

<i>AZO</i>	Agencija za zaštitu okoliša
<i>CGO</i>	Centar za gospodarenje otpadom
<i>CGGO</i>	Centar za gospodarenje građevnim otpadom
<i>CGOO</i>	Centar za gospodarenje opasnim otpadom
<i>EE</i>	Električni i elektronički uređaji i oprema
<i>EEZ</i>	Europska ekonomska zajednica
<i>EFRR</i>	Europski fond za regionalni razvoj
<i>EIB</i>	Europska investicijska banka
<i>ESIF</i>	Europski strukturni i investicijski fondovi.
<i>EU</i>	Europska unija
<i>EZ</i>	Europska zajednica
<i>FZOEU</i>	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
<i>GO</i>	Gospodarenje otpadom
<i>HAOP</i>	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
<i>JLS</i>	Jedinica lokalne samouprave
<i>JP(R)S</i>	Jedinica područne (regionalne) samouprave
<i>JPP</i>	Javno-privatno partnerstvo
<i>KD</i>	Komunalna društva
<i>KF</i>	Kohezijski fond EU
<i>MBO</i>	Mehanička i biološka obrada
<i>MGIPU</i>	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
<i>MINGO</i>	Ministarstvo gospodarstva
<i>MRRFEU</i>	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
<i>MZOIP</i>	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
<i>NN</i>	Narodne novine
<i>NRT</i>	Najbolje raspoložive tehnike
<i>PCB/PCT</i>	Poliklorirani bifenili/Poliklorirani terfenili
<i>PGO</i>	Plan gospodarenja otpadom
<i>PU</i>	Privatna ulaganja
<i>RD</i>	Reciklažno dvorište
<i>RH</i>	Republika Hrvatska
<i>UPOV</i>	Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda
<i>ZOGO</i>	Zakon o održivom gospodarenju otpadom
<i>ZSP</i>	Zajam za strukturne programe

POPIS TABLICA

Tablica 2.1 Broj stanovnika po naseljima u Općini Velika Kopanica

Tablica 2.2 Broj aktivnih subjekata

Tablica 2.3 Količine sakupljenog komunalnog otpada

Tablica 2.4 Reciklažna dvorišta – izgrađena - potrebna

Tablica 2.5 Zeleni otoci

Tablica 3.1 Količine sakupljenog miješanog komunalnog otpada

Tablica 3.2 Količine odvojenih vrsta otpada iz komunalnog otpada u 2015.god.

Tablica 4.1 Odlagališta otpada

Tablica 4.2 Plan potreba reciklažnih dvorišta

Tablica 4.3 Planirane lokacije zelenih otoka

Tablica 4.4. Strojevi, uređaji i oprema za sakupljanje otpada

Tablica 5.1 Lokacije divljih odlagališta

Tablica 6.1 Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu

Tablica 6.2 Mjere za postizanje ciljeva

Tablica 8.1 Ciljevi u sakupljanju miješanog komunalnog otpada

Tablica 10.1 Popis projekata važnih za provedbu Plana

Tablica 11.1 Financijska sredstva za provedbu mjera gospodarenja otpadom

Tablica 11.2 Izvori financiranja za provedbu mjera gospodarenja otpadom

Tablica 12.1 Rokovi i nositelji izvršenja

POPIS SLIKA

Slika 2.1 Brodsko-posavska županija

Slika 2.2 Općina Velika Kopanica

Slika 2.3 Natura 2000

Slika 2.4 Odlagalište otpada Vitika

1 UVOD

Plan gospodarenja otpadom Općine Velika Kopanica za razdoblje od 2017. do 2022. godine (u daljnjem tekstu: Plan) temelji se na ciljevima Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine (NN 3/17), te članka 17. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13., 73/17)) kojim su preneseni zahtjevi članka 28. Okvirne direktive o otpadu.

Nastavno na viziju i ciljeve gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj do 2025. godine, definirane Strategijom gospodarenja otpadom (NN 130/05) i važeće nacionalne propise, Plan ima za zadatak *uspostavu cjelovitog i učinkovitog sustava gospodarenja otpadom*, koji će se ostvariti provedbom aktivnosti sanacije i zatvaranja postojećih neusklađenih odlagališta otpada, divljih odlagališta, crnih točaka te unaprjeđenjem sustava odvojenog sakupljanja i obrade otpada.

Okvir za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, s jasno propisanim obavezama, odgovornostima i mehanizmima kontrole, postavljen je donošenjem Zakona o održivom gospodarenju otpadom te Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17) koji zajedno s pripadajućim strateškim ciljevima iz područja zaštite okoliša postavlja sljedeće *osnovne ciljeve gospodarenja otpadom* u RH:

1. Sprječavanje nastanka otpada

Jedan od ciljeva Plana je svesti nastajanje otpada na najmanju moguću mjeru, i to ne samo otpada koji nastaje u proizvodnim procesima, već sustavno, tijekom čitavog životnog ciklusa proizvoda i njegovih komponenti.

2. Povećanje iskorištenja korisnih sirovina

Osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva.

Također, mora se osigurati priprema za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne uporabe, uključujući postupke zatrpavanja i nasipavanja, u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevnog otpada, isključujući zemlju i kamenje koja nije onečišćena opasnim tvarima.

3. Unaprjeđenje sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada

4. Smanjenje ukupne količine otpada koji se odlaže na neusklađena odlagališta

5. Smanjenje količina biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagalištima otpada

6. Unaprjeđenje sustava gospodarenja opasnim otpadom

1.1 Ciljevi

Temeljem ocjene postojećeg stanja u gospodarenju otpadom i obveza koje Republika Hrvatska mora postići sukladno EU i nacionalnom zakonodavstvu, ovim Planom definiraju se sljedeći ciljevi koji se moraju dostići do 2022. godine:

(1) Najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini iznosi:

1. 75%, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.
2. 50%, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.
3. 35%, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

(2) Najveća dopuštena masa otpada koja se godišnje odlaže na svim neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj iznosi:

1. 1.710.000 tona do 31. prosinca 2013.
2. 1.410.000 tona do 31. prosinca 2014.
3. 1.210.000 tona do 31. prosinca 2015.
4. 1.010.000 tona do 31. prosinca 2016.
5. 800.000 tona do 31. prosinca 2017.

(3) 50% priprema za ponovnu uporabu i recikliranje komunalnog otpada do 2020. godine.

(4) 70% recikliranja / materijalne oporabe građevnog otpada do 2020. godine.

Prvi korak u cjelokupnom sustavu je osigurati provođenje mjera za sprječavanje nastanka otpada definirane Planom sprječavanja nastanaka otpada. Najvažnije mjere u poglavlju sprječavanja nastanka otpada su uspostava Centara za ponovnu uporabu i *osiguranje potrebne opreme za kućno kompostiranje*. Nadalje, težište u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom će biti na sustavu odvojenog sakupljanja komunalnog otpada i to kroz osiguranje potrebne infrastrukture za odvajanje komunalnog otpada: na mjestu nastanka otpada, putem reciklažnih dvorišta, na javnim površinama te kroz provedbu propisa za posebne kategorije otpada (otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna EE oprema itd).

Odvojeno prikupljeni biootpad će se odvoziti na materijalnu oporabu u postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada (kompostište ili

anaerobna digestija) u cilju proizvodnje komposta ili digestata i bioplina.

Odvojeno prikupljeni papir, karton, metal, staklo i plastika će se odvoziti na postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnice) radi povećanja vrijednosti odnosno kvalitete odvojeno prikupljenog otpada i pripreme otpada za recikliranje. Odvojeno prikupljeni otpad će se nakon sortiranja odvoziti ovlaštenim tvrtkama za recikliranje, odnosno obradu.

Miješani komunalni otpad (ostatni otpad) će se prikupljati u okviru javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada koju pružaju davatelji te usluge, a prikupljeni otpad će se dopremiti do CGO-a izravno ili putem pretovarnih stanica.

Uspostavom prethodno opisanog sustava osigurat će se ispunjenje ciljeva ovoga Plana u 2022. godini, a isto tako i promijeniti današnji tokovi otpada. Primjenom mjera sprječavanja nastanka otpada ispunit će se cilj smanjenja ukupne količine komunalnog otpada u 2022. godini.

Primjenom mjera uspostave sustava odvojenog prikupljanja otpada u 2022. godini će se izdvojiti najmanje 942.733 t sastavnica komunalnog otpada kao što su: papir, karton, staklo, plastika, biootpad, glomazni otpad.

U ukupnoj količini odvojeno prikupljenog otpada najmanje 201.116 t otpada će biti odvojeno prikupljeni biootpad, što predstavlja 40% od ukupno proizvedenog biootpada, dok će najmanje 741.617 t biti odvojeno prikupljeno korisnih sirovina kao što su papir, karton, staklo, plastika i dr. Primjenom svih mjera na kraju ovog planskog razdoblja preostati će maksimalno 628.489 t miješanog komunalnog otpada.

1.2 Obveze jedinice lokalne samouprave

Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:

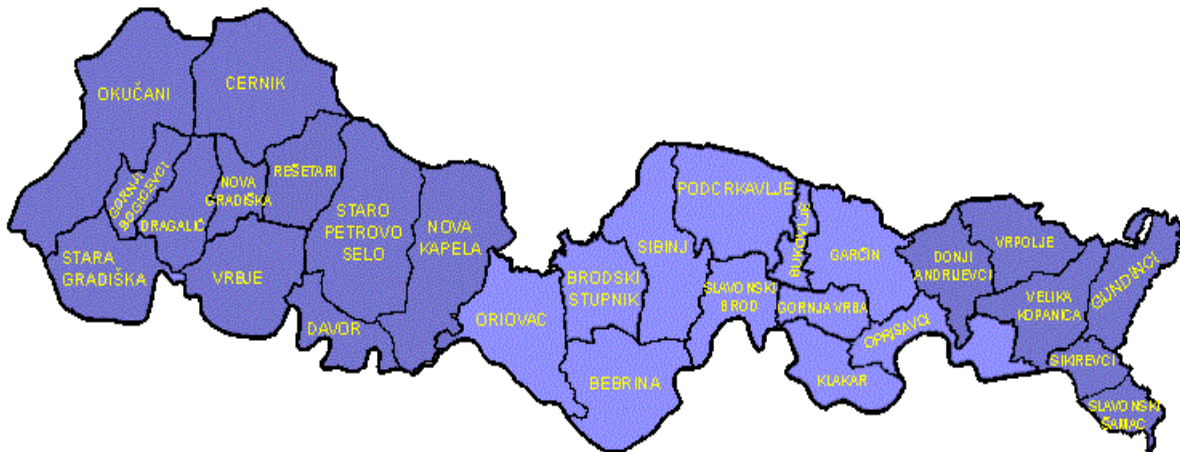
- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu, te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- provedbu Plana,
- donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave,
- provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području,
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati provedbu Plana na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada.

2 ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE VELIKA KOPANICA, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

U sastavu Brodsko-posavske županije nalazi se 28 jedinica lokalne samouprave i to 2 grada i 26 općina s ukupno 184 naselja.

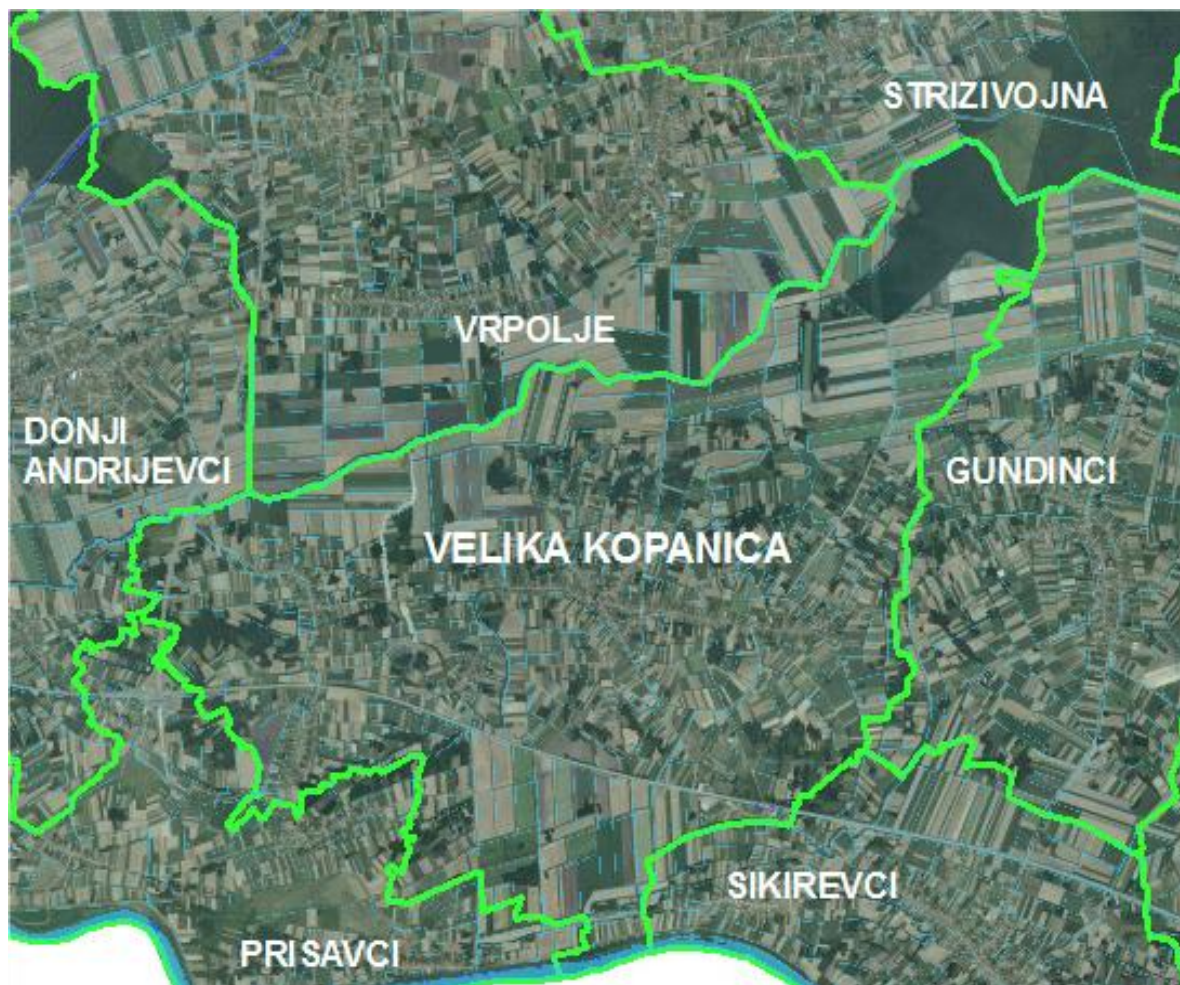

Slika 2.1 Brodsko - posavska županija

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07 i 95/08) utvrđena je općina Velika Kopanica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Brodsko-posavske županije. Općina Velika Kopanica jedna je od dvadeset šest općina i dva grada u sastavu Brodsko-posavske županije. Nalazi se u istočnom dijelu Brodsko-posavske županije graniči sa općinama Donji Andrijevići, Oprisavci, Sikirevci, Vrpolje i Gundinci. Kako dijelom izlazi na Savu ima i karakteristike pogranične općine.

Po posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine, općina Velika Kopanica imala je 3.308 stanovnika, raspoređenih u pet naselja.

Prema odredbama članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08 i 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17), Općina u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području, te ostale poslove u skladu s posebnim zakonima.

Slika 2.2 Općina Velika Kopanica

Općina se nalazi na povoljnom prometnom položaju, te kroz nju prolaze interkontinentalni pravci autoceste, željezničke pruge i naftovoda. Usporedno s trasom autoceste prolazi i županijska cesta koja povezuje naselja Općine.

2.1 Stanovništvo

Projekcije demografskih promjena važna su podloga nositeljima društvene i gospodarske aktivnosti pri kreiranju makroekonomskih politika. Broj i sastav stanovništva prema različitim demografskim i sociogospodarskim obilježjima čini temeljnu odrednicu sadašnjeg i predvidivog društvenog, gospodarskog i u sklopu toga, i budućega demografskog razvoja. Predviđanje budućih demografskih promjena veoma je važno u uvjetima niskonatalitetnog područja kakva je Hrvatska, gdje je sadašnji broj rođenja nedovoljan za obnavljanje stanovništva, u kojem je starenje stanovništva ocijenjeno kao veliki izazov socijalne politike, gdje imigracija ima ograničen utjecaj na usporavanje starenja stanovništva i demografski rast, u kojem bi sistem mjera i akcija društva morao biti prilično sveobuhvatan s obzirom na mnogobrojne aspekte ljudskog života na koje se odnose demografske promjene.

Tablica 2.1 Broj stanovnika po naseljima u Općini Velika Kopanica

Naselje	Broj stanovnika
Beravci	815
Divoševci	296
Kupina	269
Mala Kopanica	166
Velika Kopanica	1.762
Ukupno	3.308

Izvor: Državni zavod za statistiku, 2011. godine

2.2 Poduzetništvo i obrtništvo

Indeks razvijenosti predstavlja najbolji pokazatelj ukupnog razvoja lokalnih područja i ključan je pri planiranju strateškog razvoja. Važno je napomenuti kako je cijelo područje Općine prosječno u II skupini ((vrijednost indeksa razvijenosti 50 - 75 % od prosjeka RH).

Tablica 2.2 Broj aktivnih subjekata

	Opis	Broj aktivnih subjekata
1.	Trgovačko društvo	19
1.1.	Društvo s ograničenom odgovornošću	18
1.2.	Zadruga	1
2.	Obrtnici i samostalni djelatnici	42
2.1.	Obrtnik	39
2.2.	Privatna liječnička praksa	2
2.3.	Privatna stomatološka praksa	1
3.	Udruge, sindikati, stranke i vjerske zajednice	25
3.1.	Udruge	24
3.2.	Zajednica	1
4.	Državna uprava i administracija	2
4.1.	Izvršno tijelo državne uprave	2

Izvor: <http://www.poslovna.hr> (29.06.15)

2.3 Gospodarenje otpadom

Na području Općine, mješoviti komunalni otpad prikuplja tvrtka Runolist d.o.o. iz Vrpolja. U narednom periodu potrebno je raspisati novu koncesiju za prikupljanje komunalnog otpada na području Općine.

Na području Općine ne postoji građevina za zbrinjavanje, odnosno odlaganje komunalnog otpada. Sav nastali miješani komunalni otpad odvozi se na odlagalište otpada „Vitika“ u Đakovu te je predan na obradu tvrtki Univerzal d.o.o., ovlaštenom obrađivaču komunalnog otpada.

2.4 Sakupljanje komunalnog otpada

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (u daljnjem tekstu: ZOGO, NN 94/13., 73/17) *komunalni otpad* se definira kao otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, a ne uključuje proizvodni otpad i otpad iz poljoprivrede i šumarstva. *Miješani komunalni otpad* je otpad iz kućanstva i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, a iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (npr. papir, staklo i dr.), te je u Katalogu otpada (Pravilnik o katalogu otpada, NN 90/15) označen kao 20 03 01.

Na području Općine, mješoviti komunalni otpad prikuplja tvrtka Runolist d.o.o. iz Vrpolje. U narednom periodu potrebno je raspisati novu koncesiju za prikupljanje komunalnog otpada na području Općine.

Miješani komunalni otpad prikuplja se jednom tjedno u svim naseljima Općine, dok se glomazni otpad prikuplja dva puta godišnje. Oko 70% kućanstava na području Općine koristi ovakav način prikupljanja miješanog komunalnog otpada, odnosno posjeduje ili spremnike zapremine 120 L ili dodatne vreće od 120 L.

Odvojeno sakupljanje pojedinih vrsta komunalnog otpada (papir, staklo, plastika) ne provodi se sakupljanjem putem spremnika na javnim površinama, zelenim otocima. Pojedine vrste posebnih kategorija otpada (ambalaža, EE, gume, automobili) sakupljaju se pomoću uspostavljenih nacionalnih shema.

Tablica 2.3 Količina sakupljenog miješanog komunalnog otpada

Godina	Količina (t)	Vrsta otpada
2014.	222,20	Miješani komunalni otpad
2015.	308,00	Miješani komunalni otpad
2016.	249,00	Miješani komunalni otpad

2.5 Biorazgradivi otpad

U svega 17% JLS se provodi odvojeno sakupljanje biootpada. Uglavnom je riječ o biorazgradivom otpadu iz vrtova i parkova sa javnih površina. Količine odvojeno sakupljenog biootpada iz kućanstava su zanemarive. Najzastupljeniji način gospodarenja ovom vrstom otpada još uvijek je odlaganje.

Iako ZOGO propisuje obvezu JLS da u dokumentima koje donose temeljem ZOGO-a (planovi gospodarenja otpadom JLS, odluke o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja otpada te odluke o dodjeli obavljanja javne usluge prikupljanja komunalnog otpada) osigura odvojeno prikupljanje otpada učinci ove mjere u pogledu biootpada na nacionalnoj razini su vrlo mali.

Uzevši u obzir nacionalni cilj u vezi s odlaganjem biorazgradivog otpada, kapaciteti za obradu biootpada, na svim razinama (kućanstva, lokalno i nacionalno) nisu zadovoljavajući. Sustav odvojenog sakupljanja biootpada u većini JLS-a je nedostatno razvijen.

Biorazgradivi komunalni otpad obuhvaća biološki razgradive vrste otpada podrijetlom iz kućanstva i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, primjerice otpadni papir, biorazgradivi tekstil, zeleni otpad od održavanja javnih površina i sl., osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Zahtjev za smanjenje biorazgradivog otpada na odlagalištu nije proveden kroz odvojeno sakupljanje biorazgradivog otpada iz miješanog komunalnog otpada u domaćinstvima.

U Općini Velika Kopanica nije omogućeno odvojeno sakupljanje biorazgradivog komunalnog otpada. Za kvalitetnije izdvajanje potrebno je kućanstvima podijeliti posude za odvojeno sakupljanje biorazgradivog otpada te kompostere za domaćinstva koja to žele, posude za reciklabilni otpad (plastika, staklo, metal) i posude za miješani komunalni otpad.

2.6 Glomazni otpad

Krupni ili glomazni komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada. Sakupljanje glomaznog otpada na području Općine Velika Kopanica obavlja tvrtka Runolist d.o.o., Vrpolje, prema utvrđenom godišnjem kalendaru.

2.7 Otpadni tekstil i obuća

Količine otpadnog tekstila koji se odvojeno sakupi ili je izdvojen iz komunalnog otpada su relativno male. Neki od uzroka tome su što je tek nedavno donesen posebni propis koji uređuje gospodarenje ovom vrstom otpada (Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom (NN 99/15)), tako da nije moguće sa sigurnošću utvrditi učinke uređenja sustava. Procjenjuje se da se i dalje visoki postotak otpadnog tekstila zbrinjava postupkom odlaganja, posebice onaj koji je sadržan u miješanom komunalnom otpadu. Odvojeno

sakupljeni otpadni tekstil se izvozi ili reciklira u tvornici u Zaboku, kapaciteta oko 8.000 t godišnje. Sustav gospodarenja otpadnim tekstilom nije dostatno razvijen. U Općini Velika Kopanica nije omogućeno odvojeno sakupljanje otpadnog tekstila.

2.8 Problematicni otpad iz domaćinstava

Sakupljanje problematičnog otpada iz domaćinstava putem reciklažnog i mobilnog reciklažnog dvorišta nije uspostavljeno budući da nije izgrađeno reciklažno dvorište niti su uređena mjesta za mobilno reciklažno dvorište u mjestima gdje nema reciklažnog dvorišta na području Općine Velika Kopanica. Sav problematični otpad završava u kantama za komunalni otpad.

2.9 Građevni otpad i otpad koji sadrži azbest

Građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg je nastao.

Na području Općine Velika Kopanica nema uređenog odlagališta građevinskog otpada i otpada koji sadrži azbest, ali prisutni su korisnici proizvoda koji sadrže azbest (cijevi, krovni pokrovi i sl.). Fizičke osobe mogu bez naknade predati svoj azbestni otpad ovlaštenom sakupljaču, dok pravne osobe za to plaćaju naknadu.

Potrebno je napraviti bazu podataka u Općini sa podacima o zgradama na kojima se nalazi pokrov od azbestnih ploča.

Odlaganje građevnog otpada u Općini Velika Kopanica nije riješeno budući da nije izgrađeno reciklažno dvorište niti je uspostavljeno odlagalište građevnog otpada. Ovim Planom predviđa se izgradnja reciklažnog dvorišta u kojeg će mještani moći dovoziti građevni otpad.

2.10 EE otpad

EE otpad se sastoji od velikoga broja različitih komponenata opasnih po okoliš kao što su živa, kadmij, krom, brom, olovo, arsen, zatim azbest, spojevi silicija, berilija, fosfor itd. Sadrži i plastiku i slične materijale koji se mogu nakon uporabe EE otpada ponovno koristiti kao polazna sirovina za neki novi proizvod. Gospodarenje ovom vrstom otpada u skladu s pravilnikom pridonijet će zbrinjavanju opasnih komponenata EE otpada na odgovarajući način, kao i iskorištenju upotrebljivih dijelova EE otpada, odnosno smanjenju iskorištenja prirodnih resursa što je vrlo važan podatak ako se zna da je EE otpad najbrže rastuća vrsta otpada. EE otpad iz kućanstva (hladnjake, zamrzivače, perilice i sušilice rublja, perilice posuđa, štednjake, električne radijatore, termoakumulacijske peći, klima-uređaje, TV prijarnike i drugi EE otpad mase veće od 30 kg) skupljač je dužan preuzeti unutar 30 dana od poziva. Sakupljanje EE otpada obavljaju ovlašteni sakupljači te vrste otpada.

Sakupljanje električnog i elektroničkog otpada omogućeno je na način da proizvođač otpada pozove ovlaštenog sakupljača i besplatno mu preda isti. Isto tako trgovine imaju obvezu preuzimanja električnog i elektroničkog otpada.

2.11 Ambalaža i otpadna ambalaža

Ambalažni otpad definiran u kategorijama Kataloga otpada predstavlja svaku ambalažu ili ambalažni materijal koji ostane nakon što se proizvod otpakira i odvoji od ambalaže, isključujući proizvodne ostatke. Gospodarenje ambalažnim otpadom uređeno je Pravilnikom o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15). Na području Općine Velika Kopanica nije omogućeno odvajanje ambalažnog otpada u kontejnere na zelenim otocima, budući da zeleni otoci nisu izgrađeni. PET ambalažu i povratnu staklenu ambalažu mještani mogu vraćati u trgovine gdje su proizvod kupile, te za isto dobivaju povratnu naknadu. Opasni ambalažni otpad mještani mogu predati u trgovini gdje su proizvod kupili, do izgradnje reciklažnog i mobilnog reciklažnog dvorišta.

2.12 Otpadna vozila

Otpadna vozila sastavljena su od niza različitih materijala. Oko 75% mase automobila načinjeno je od čelika, željeza i aluminijskih legura. Ostale dijelove čini uglavnom plastika, zatim staklo, guma itd. U dijelovima se mogu naći olovo, živa, kadmij. Otpadna vozila sadrže i opasne sastojke kao što su npr. antifriz, tekućine za kočnice i ulja koja bi mogla uzrokovati onečišćenje okoliša.

Na području Općine Velika Kopanica otpadna vozila se skupljaju od strane ovlaštenih skupljača na poziv ili pak osobnom dopremom otpadnog vozila na lokaciju ovlaštenih tvrtki. Mještani koji posjeduju otpadno motorno vozilo imaju pravo na naknadu za predaju otpadnog vozila skupljaču. Otpadna vozila moraju se skupljaču predati u cijelosti.

Sakupljanje se obavlja sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15).

2.13 Otpadne gume

Gospodarenje otpadnim gumama regulirano je Pravilnikom o gospodarenju otpadnim gumama (NN 40/06, 31/09, 156/09, 111/11 i 86/13). Otpadna guma je guma osobnih automobila, autobusa, teretnih automobila, radnih strojeva, radnih vozila i traktora, zrakoplova i drugih letjelica te slični odgovarajući proizvodi koje posjednik ne može ili ne želi upotrebljavati, te ih zbog toga odbacuje ili namjerava odbaciti.

Na području Općine Velika Kopanica otpadne gume se mogu predati kod vulkanizera prilikom zamjene novih guma ili predati ovlaštenim skupljačima otpadnih guma. Ovlašteni sakupljač otpadnih guma dužan je preuzeti otpadne gume bez naplate od posjednika guma.

2.14. Reciklažna dvorišta

Općina Velika Kopanica nije izgradila reciklažno dvorište.

Tablica 2.4 Reciklažna dvorišta: izgrađena-potrebno

Naselje	Izgrađeno	Potrebno (broj)
Velika Kopanica	0	1

2.15. Zeleni otoci

U naseljima Općine Velika Kopanica nema izgrađenih zelenih otoka.

Tablica 2.5 Zeleni otoci

Adresa	Postavljeno (broj)	Potrebno (broj)
Velika Kopanica	0	2
Divoševci	0	1
Kupina	0	1
Mala Kopanica	0	1
Beravci	0	2

2.16 Ocjena stanja

Sakupljanje komunalnog otpada na području Općine Velika Kopanica je zadovoljavajuće prema dostupnosti sakupljanja u svim naseljima.

Nije zadovoljavajući podatak da oko 30 % domaćinstava ne zbrinjava komunalni otpad putem javne usluge prikupljanja komunalnog otpada.

Nije zadovoljavajuća mogućnost izdvajanja biorazgradivog komunalnog otpada. U tu svrhu potrebno je domaćinstvima omogućiti izdvajanje biorazgradivog otpada podjelom posuda za biorazgradivi otpad, reciklabilni otpad (plastika, staklo, metal) i miješani komunalni otpad.

Nije zadovoljavajuće riješeno sakupljanje problematičnog otpada. Problematici otpad se treba sakupljati u reciklažnim dvorištima i mobilnim reciklažnim dvorištima. Za općinu Velika Kopanica prema broju stanovnika potrebno je jedno reciklažno dvorište, a u naseljima gdje nema reciklažnog dvorišta, potrebno je urediti mjesta za mobilna reciklažna dvorišta.

Sakupljanje četiri vrste otpada (papir, plastika, staklo i metal), za koje postoji obveza izdvajanja iz komunalnog otpada nije riješeno. Nisu postavljeni kontejneri na zelenim otocima za odvojeno sakupljanje papira, plastike, metala, tekstila i stakla.

Sakupljanje glomaznog otpada je djelomično riješeno budući da nije izgrađeno reciklažno dvorište. Glomazni otpad se odvozi po godišnjem planu koncesionara za sakupljanje komunalnog otpada.

Skupljeni komunalni i neopasni proizvodni otpad odlaže se na lokaciji odlagališta neopasnog otpada „Vitika“ Đakovo.

2.17 Zaštita prirode i područja ekološke mreže

Plan gospodarenja otpadom Općine Velika Kopanica za razdoblje 2017. – 2022. godine obuhvaća cijelo područje Općine. Planom gospodarenja otpadom želi se unaprijediti stanje zaštite okoliša u dijelu koji se odnosi na sakupljanje i zbrinjavanje otpada nastalog na području JLS. Ovaj plan će imati pozitivan utjecaj na zaštitu i očuvanje okoliša (tlo, voda, zrak, krajobraz), budući da se njime pod kontrolu stavljaju sva odlagališta otpada a otpad koji nastaje sakuplja se i zbrinjava na način da ne ugrožava okoliš.

Unutar područja Općine Velika Kopanica nalaze se područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove „Donja Posavina „HR1000004“.

Zaštićena područja po općinama i gradovima	
Županija:	Brodsko-posavska
Općine/gradovi:	VELIKA KOPANICA
Strogi rezervat	-
Nacionalni park	-
Posebni rezervat	-
Park prirode	-
Regionalni park	-
Spomenik prirode	-
Značajni krajobraz	-
Park šuma	-
Spomenik parkovne arhitekture	-

*Moguća su manja odstupanja u prikazu granica i izračunima površina pojedinih zaštićenih područja uslijed promjena nastalih zbog primjene novih podloga i novog Središnjeg registra prostornih jedinica (SRPJ) Državne geodetske uprave.

Slika 2.3 Natura 2000

Izvor: www.bioportal.hr

Područja ekološke mreže u Brodsko-posavskoj županiji	
Šifra područja	Naziv područja
HR1000004	Donja Posavina

Ciljevi zaštite prirode

Ciljevi i zadaće zaštite prirode su:

- očuvati i/ili obnoviti bioraznolikost, krajobraznu raznolikost i georaznolikost u stanju prirodne ravnoteže i usklađenih odnosa s ljudskim djelovanjem,
- utvrditi i pratiti stanje prirode,
- osigurati sustav zaštite prirode radi njezina trajnog očuvanja,

- osigurati održivo korištenje prirodnih dobara bez bitnog oštećivanja dijelova prirode i uz što manje narušavanja ravnoteže njezinih sastavnica,
- pridonijeti očuvanju prirodnosti tla, očuvanju kakvoće, količine i dostupnosti vode, mora, očuvanju atmosfere i proizvodnji kisika te očuvanju klime,
- spriječiti ili ublažiti štetne zahvate ljudi i poremećaje u prirodi kao posljedice tehnološkog razvoja i obavljanja djelatnosti.

Zaštita i očuvanje prirode temelji se na načelima:

- svatko se mora ponašati tako da pridonosi očuvanju bioraznolikosti, krajobrazne raznolikosti i georaznolikosti i očuvanju općekorisne uloge prirode,
- neobnovljiva prirodna dobra treba koristiti racionalno, a obnovljiva prirodna dobra održivo,
- u korištenju prirodnih dobara i uređenju prostora obvezno je primjenjivati načela održivog korištenja,
- zaštita prirode obveza je svake fizičke i pravne osobe, te su u tom cilju dužni surađivati radi izbjegavanja i sprječavanja opasnih radnji i nastanka šteta, uklanjanja i sanacije posljedica nastale štete te obnove prirodnih uvjeta koji su postojali prije nastanka štete,
- predostrožnosti, kada postoji prijetnja od ozbiljne ili nepopravljive štete za prirodu,
- javnost ima pravo na slobodan pristup informacijama o stanju prirode.

Pri planiranju i uređenju prostora te pri planiranju i korištenju prirodnih dobara osigurava se očuvanje značajnih i karakterističnih obilježja krajobrazna, koja su temeljem svoje linearne ili kontinuirane strukture ili funkcije bitna za migraciju, širenje i genetsku razmjenu divljih vrsta.

Zaštita krajobrazna podrazumijeva planiranje i provedbu mjera kojima se sprječavaju neželjene promjene, narušavanje ili uništavanje značajnih i karakterističnih obilježja krajobrazna, uključujući i ona koja se na temelju svoje linearne i kontinuirane strukture i funkcije bitna za migraciju, širenje i genetsku razmjenu vrsta, njihove raznolikosti, iznimnosti i kulturnih vrijednosti te omogućavanje održivih multifunkcionalnih i/ili tradicionalnih načina korištenja krajobrazna.

Zaštita krajobrazna temelji se na razvrstavanju krajobrazna prema njihovim prirodnim i/ili stvorenim obilježjima u krajobrazne tipove te strukturiranju međusobno povezanih i multifunkcionalnih mreža zelene/krajobrazne infrastrukture na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Zaštita krajobrazna provodi se integriranjem u postupke izrade dokumenata prostornog uređenja kao i planova gospodarenja prirodnim dobrima.

3 PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA, TE OSTVARIVANJU CILJEVA

3.1 Podaci o količinama odvojeno sakupljenog otpada

Podaci o skupljenim i odloženim količinama otpada, kao i o količinama odvojeno sakupljenog otpada predanog ovlaštenim sakupljačima nalaze se u sljedećim tablicama:

Tablica 3.1 Količine sakupljenog komunalnog otpada u 2015. godini ukupno

Općina	Broj stanovnika	Ukupno sakupljeno u 2015. godini, t	kg/stanovniku
Velika Kapanica	3308	249	75

Tablica 3.2 Količine odvojenih vrsta otpada iz komunalnog otpada u 2015. godini

Općina	Papir, t	Plastika, t	Metal, t	Staklo, t	Glomazni otpad, t	Tekstil, t	Biootpad, t
Velika Kapanica	0	0	0	0	0	0	0

Na odlagalište „Vitika“ Đakovo u 2016. godini odloženo je 249 t otpada s područja Općine Velika Kapanica.

Komunalni otpad se ne razdvaja na mjestu nastanka. Samim tim se ne ostvaruju postavljeni ciljevi gospodarenja otpadom.

4 PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM, TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

4.1 Odlagalište otpada

Na području Općine Velika Kopanica ne postoji odlagalište otpada. Sav komunalni otpad odvozi se na odlagalište otpada Vitika u Đakovu.

Naziv postrojenja : Odlagalište otpada Vitika Đakovo

Lokacija : Postrojenje se nalazi na području Grad Đakovo u Osječko-baranjskoj županiji na k.č. 967/1, 967/2, 966/1, 966/2, 965, 975/1, 975/2, 976, 977/2, 977/1, 978/1, 978/2, 979/1, 979/2, 979/3, 980, 981/1, 981/2, 981/3 982/1, 982/3, 982/2 i 983 k.o. Budrovci

Operater : Univerzal d.o.o., Đakovo

Slika 2.4 Odlagalište otpada Vitika

Tablica 4.1 Odlagališta otpada

Odlagalište otpada	Status operativnosti	Status sanacije
Strm breg (Zgone)	Zatvoreno	Priprema
Ada Koritna	Aktivno	2015
Stara ciglana - Semeljci	Zatvoreno	2015
Pepelane	Aktivno	U tijeku
Švajcerova Ada	Zatvoreno	2009
Kosinac	Zatvoreno	Priprema
Jagodnjak	Zatvoreno	Priprema
Pribiševeci (Đurđenovac)	Zatvoreno	Priprema
Nemetin	Zatvoreno	Priprema
Lončarica Velika	Aktivno	2015
Sarvaš	Zatvoreno	Priprema
Vitika	Aktivno	2015
Duboki Dol	Zatvoreno, otpad uklonjen	2008
Filipovica	Zatvoreno	2015
Zmajevac	Zatvoreno	Priprema

4.2 Reciklažna dvorišta

Prema čl. 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području. U naseljima u kojima nema reciklažnog dvorišta potrebno je urediti mjesta za postavljanje mobilnih reciklažnih dvorišta. Prema tome, na području Općine Velika Kopanica potrebno je 1 reciklažno dvorište.

Tablica 4.2 Plan potreba reciklažnih dvorišta

JLS	Izgrađeno	Potrebno	Planirano
Velika Kopanica	NE	1	1 k.č.br.1238/2 k.o. Velika Kopanica

4.3 Zeleni otoci

Na području Općine Velika Kopanica trenutno nema zelenih otoka na kojima se odvojeno sakuplja otpadni papir, staklo i plastika, tekstil, stara odjeća i obuća.

Tablica 4.3 Planirane lokacije zelenih otoka

Naselje	Papir	Plastika	Staklo	Metal	Tekstil
Velika Kopanica k.č.br.1149 k.č.br.13	+	+	+	-	+
Mala Kopanica k.č.br.393/1	+	+	+	-	+
Divoševci k.č.br.498/1	+	+	+	-	+
Kupina k.č.br.106	+	+	+	-	+
Beravci k.č.br.50 k.č.br.1703/2	+	+	+	-	+

4.4 Ostali objekti

Za sada se ne planira izgradnja drugih objekata na području Općine Velika Kopanica.

4.5 Komunalna oprema, uređaji i vozila

Za gospodarenje otpadom, Općina Velika Kopanica raspolaže sljedećom opremom:

Tablica 4.4 Strojevi, uređaji i oprema za sakupljanje otpada

Vrsta uređaja / opreme*	Tip litara
Spremnik	120
Spremnik	240
Spremnik	1100
Spremnik	5000
Spremnik	7000
Vrećice	120

* Općina ne raspolaže sa navedenom opremom. Planira istu nabaviti uz sufinanciranje od strane FZOEU i MZOE.

5. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

5.1 Popis otpadom onečišćenog okoliša i neuređenih odlagališta

Općina je krajem 2015. godine putem svojih djelatnika i obilaskom cjelokupnog teritorija općine detektirala dvije lokacije divljih odlagališta otpada:

- Garčica, Velika Kopanica
- Beravački pašnjak, Beravci

Općina predviđa da će se visina sredstava za sanaciju divljih odlagališta kretati oko 500.000,00 kuna, a financiranje će se izvršiti na način da će Općina financirati pripremne radove kao što je izrada Plana sanacije i ostalih pripremnih radova koji su neophodni da bi se moglo pristupiti konkretnim radovima na sanaciji divljih odlagališta, a ostale troškove planiramo da će snositi resorno Ministarstvo, odnosno Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Općina Velika Kopanica uspostavila je sustav prijave divljih odlagališta otpadom i otpada odbačenog u okoliš. Svatko tko uoči nepropisno odlaganje otpada može prijaviti isto komunalnom redaru, telefonom, na web stranici predloženim obrascem ili doći osobno do komunalnog redara.

Tablica 5.1 Lokacije divljih odlagališta

Lokacija (adresa, k.č.)	Prijavljeno (datum)	Sanacija izvršena
Garičica, Velika Kopanica	2015.	NE
Beravački pašnjak, Beravci	2015.	NE

6 MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO - INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Osnovni ciljevi gospodarenja otpadom Republike Hrvatske proizlaze iz ocjene stanja gospodarenja otpadom i obvezama koje RH mora postići sukladno EU i nacionalnom zakonodavstvu.

Tablica 6.1 Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu

Br.	Cilj		
1.	Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
		Cilj 1.2	Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
		Cilj 1.3	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
		Cilj 1.4	Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
2.	Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Cilj 2.1	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
		Cilj 2.2	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
		Cilj 2.3	Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
		Cilj 2.4	Uspostaviti sustav gospodarenja morskim otpadom
		Cilj 2.5	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim brodovima, podrtinama i potonulim stvarima na morskom dnu
		Cilj 2.6	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
3.	Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom		
4.	Sanirati lokacije onečišćene otpadom		
5.	Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
6.	Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom		
7.	Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		
8.	Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom		

Izvor: Plan gospodarenja otpadom RH 2017. - 2022. godine

Kroz ovaj Plan gospodarenja otpadom predviđa se provedba niza mjera, smjernica i aktivnosti (ulaganja), kojima će se osigurati uspostava cjelovitog i učinkovitog sustava gospodarenja otpadom, uz istovremenu integraciju već postojećih sustava i građevina gospodarenja otpadom, predviđenim i izgrađenim u okviru prethodnog planskog razdoblja.

6.1 Opće mjere za gospodarenje otpadom

1. Unaprijediti sustav odvojenog sakupljanja komunalnog otpada

U predstojećem planskom razdoblju treba nastaviti s aktivnostima na unaprjeđenju već postojećeg sustava odvojenog sakupljanja komunalnog otpada, prvenstveno kroz razvoj infrastrukture i nabavu opreme, te edukaciju i informiranje dionika sustava te revizijom tarifnog sustava na način da se usluga skupljanja i zbrinjavanja naplaćuje po količini proizvedenog otpada.

Unaprjeđenje sustava odvojenog sakupljanja komunalnog otpada provest će se poboljšanjem kvalitete primarne selekcije otpada putem spremnika na „kućnom pragu“, postavljanjem spremnika na javnoj površini (zeleni otoci) i njihovom odgovarajućom prostornom distribucijom i izgradnjom reciklažnih dvorišta.

2. Unaprijediti sustav obrade biorazgradivog otpada

Unaprjeđenjem sustava odvojenog sakupljanja komunalnog otpada, gdje postoji mogućnost odvojenog sakupljanja biorazgradivog otpada na „kućnom pragu“ i postavljanja posebnih spremnika za biorazgradivi otpad u sklopu reciklažnog dvorišta.

Potrebno je provesti javnu edukaciju mještana sa ciljem razloga izdvajanja biorazgradivog otpada iz komunalnog otpada. S tim u vezi na web stranicama Općine i putem letaka, potrebno je obučiti mještane za izdvajanje biorazgradivog otpada iz miješanog komunalnog otpada. Općina će uz sufinanciranje fonda kupiti kompostere i podijeliti ih mještanima za obradu vlastitog komposta.

U sklopu Plana sprječavanja nastanka otpada dodatno su predviđene aktivnosti promicanja kućnog kompostiranja.

Tablica 6.1 Mjere za postizanje ciljeva

Rb	Mjera	Opis	Nositelj
01	Smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada	- Kućno kompostiranje - Edukacija stanovništva - Naplata prema predaji komunalnog otpada	- Općina Velika Kapanica
02	Odvojeno prikupiti 60% mase prikupljenog komunalnog otpada	-Razvrstavanje komunalnog otpada na kućnom pragu -Podjela kanti za odvojeno sakupljanje biorazgradivog otpada, reciklabilnog otpada i miješanog komunalnog otpada -Podjela kompostera -Postavljanje zelenih otoka -Izgradnja reciklažnih dvorišta -Postavljanje mobilnih reciklažnih dvorišta	-Općina Velika Kapanica
03	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada	-Razvrstavanje komunalnog otpada na kućnom pragu -Podjela kanti za odvojeno sakupljanje biorazgradivog otpada, reciklabilnog otpada i miješanog komunalnog otpada -Postavljanje zelenih otoka	-Općina Velika Kapanica
04	Odložiti na odlagalište manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada	-Provedbom prethodnih mjera Rb 1-3 ove tablice	-Općina Velika Kapanica

6.2 Mjere za gospodarenje opasnim otpadom

Unaprjeđenje sustava gospodarenja opasnim otpadom provest će se izgradnjom reciklažnog dvorišta i mobilnih reciklažnih dvorišta. Svi mještani će u isto moći dovesti problematičan otpad (kante od boje, ulja, zaštitnih sredstava...) sa popisa problematičnog otpada koji se može predati u reciklažno dvorište/mobilno reciklažno dvorište. Predaja opasnog/problematičnog otpada za mještane je besplatna. U reciklažna dvorišta problematični otpad mogu predati i pravne osobe sa područja Općine, ali uz naplatu.

Prilikom dovoza problematičnog otpada od strane mještana, osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je identificirati osobu kako bi se utvrdilo je li sa područja Općine.

6.3 Mjere za sanaciju Planom utvrđenih lokacija onečišćenih otpadom

Nastavak aktivnosti sanacije „divljih“ odlagališta i „crnih točaka“.

Kroz povećani nadzor komunalnog redara i uspostavu komunikacije sa mještanima Općine, spriječiti odlaganje otpada u okoliš i stvaranje novih divljih odlagališta. U tom cilju potrebno je pored objave na web stranicama Općine, putem letaka ili/i plakata obučiti i informirati sve mještane o prijavi svih uočenih nepravilnosti vezanih uz odbacivanje otpada na zelene površine.

6.4 Mjere za gospodarenje otpadom koji predstavlja posebne probleme u gospodarenju

Ovaj Plan gospodarenja otpadom prepoznao je, osim komunalnog otpada i druge prioritetne tokove otpada: građevni otpad, otpadni tekstil i obuća, medicinski otpad i ambalažni otpad. Za svaki navedeni otpad uspostaviti će se odgovarajući sustav gospodarenja.

Unaprjeđenje sustava gospodarenja građevnim otpadom dodatno će se postići izgradnjom reciklažnog dvorišta i uspostavom odlagališta građevnog otpada u centru za gospodarenje otpadom.

Za zadovoljavanje budućih potreba vezano za gospodarenje otpadom koji sadrži azbest potrebno je osigurati najmanje jednu lokaciju kazete za azbest na području JP(R)S u sklopu postojećeg ili novog odlagališta za neopasni otpad. Također, JLS treba na svom području ustrojiti i voditi bazu podataka s popisom zgrada i proizvodnih pogona na njezinom teritorijalnom području, koje sadrže azbest i to kao pokrov ili kao drugi građevni materijal te izraditi Plan postupanja zamjene azbesta drugim građevnim materijalima za zgrade i proizvodne pogone koji sadrže azbest kao pokrov ili neki drugi građevni materijal, a koji mora sadržavati i podatke o procijenjenim količinama otpada koji sadrži azbest.

Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadnim tekstilom i obućom provest će se postavljanjem kontejnera na javnoj površini za sakupljanje istog.

Unaprjeđenje sustava gospodarenja ambalažnim otpadom provesti će se postojećim sustavom sakupljanja, uspostavom kvalitetnije organizacije sakupljanja ambalažnog otpada kojom će biti obuhvaćen sav ambalažni otpad koji nastaje.

6.5 Mjere za gospodarenje ostalim posebnim kategorijama otpada

Za otpadna vozila, otpadne baterije i akumulatori, otpadne gume, električni i elektronički otpad, nastaviti će se postojećim načinom sakupljanja.

Za unaprjeđenje sustava potrebno je informativnim letcima uputiti mještane na način zbrinjavanja ovih posebnih kategorija otpada.

6.6 Akcije sakupljanja otpada

U svrhu ostvarenja cilja sprječavanja i smanjenja nastanka otpada, Općina može sukladno članku 40. ZOGO provoditi godišnje akcije prikupljanja otpada.

O provedbi planova i akcija vezanih uz gospodarenje otpadom, Općina pravovaljano obavještava zainteresiranu javnost putem javnih glasila i putem web stranice, te informativnim letcima.

6.7 Izobrazno-informativne aktivnosti

U postizanju ciljeva sakupljanja svih vrsta otpada, ključnu ulogu igra i izobrazba i informativne aktivnosti. Općina će putem vlastitih stranica vršiti kontinuirano informiranje dionika u gospodarenju otpadom. Mogu se organizirati i tematski skupovi za mještane na temu sakupljanja pojedinih kategorija otpada. U školama se može provoditi i dodatna edukacija učenika na temu gospodarenja otpadom.

U cilju smanjenja i sprječavanja nastanka otpada planira se izrada edukativnih materijala i provedba edukacije koja će pridonijeti razvijanju ekološke svijesti svih mještana i promicanju razvrstavanja otpada u domaćinstvima, vrtićima, školama, svim poslovnim i gospodarskim subjektima. Isto tako, Općina će izraditi web stranicu na kojoj građani mogu dobiti sve informacije vezane za gospodarenje otpadom, upoznati se s planovima odvoza otpada (komunalnog, korisnog i glomaznog), educirati se vezano za izdvajanje korisnih vrsta otpada, kompostiranje i pripremu za odvoz glomaznog otpada. Informiranje vezano za sve aktivnosti gospodarenja otpadom provodi se i putem medija - lokalnog radija, tiska, web portala. Nadalje je potrebno provoditi sustavnu edukaciju, izradu promidžbenih i edukacijskih materijala, kontinuirano informirati javnost o svim aktivnostima vezanim za okoliš, kreirati informacije i ekološke poruke u suradnji sa školama, ustanovama i tvrtkama i sl., a sve s ciljem poticanja svakog pojedinca u društvu na smanjivanje i sprečavanje nastanka otpada te pravilno postupanje s otpadom.

7. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

U predstojećem planskom razdoblju treba nastaviti sa aktivnostima na unaprjeđenju već postojećeg sustava odvojenog sakupljanja komunalnog otpada, prvenstveno kroz razvoj infrastrukture i nabavu opreme, edukaciju i informiranje dionika sustava te revizijom tarifnog sustava na način da se usluga skupljanja i zbrinjavanja naplaćuje po količini proizvedenog otpada.

Unaprjeđenje sustava odvojenog sakupljanja komunalnog otpada provest će se poboljšanjem kvalitete primarne selekcije otpada putem spremnika na „kućnom pragu“, postavljanjem spremnika na javnoj površini (zeleni otoci) i njihovom odgovarajućom prostornom distribucijom, izgradnjom reciklažnih dvorišta/mobilnih reciklažnih dvorišta, podjelom kompostera za biorazgradivi otpad.

Sustav gospodarenja **opasnim otpadom** potrebno je unaprijediti organizacijski i infrastrukturno na način da se izgradi reciklažno dvorište i provede edukacija mještana za pravilno izdvajanje opasnog otpada iz miješanog komunalnog otpada i predaja istog u reciklažna dvorišta.

Izdvajanje opasnog otpada i posebnih kategorija otpada iz kućnog otpada mještanima će biti omogućeno izgradnjom 1 reciklažnog dvorišta. Izgradnjom reciklažnog dvorišta riješit će se problem zbrinjavanja problematičnog otpada iz domaćinstava (kiselina, lužina, kemikalija, ulja i masti, boja, baterija i akumulatora s opasnim svojstvima, ambalaže onečišćene opasnim tvarima i sl.) te posebnih kategorija otpada (građevinskog otpada, automobilskih guma, ambalažnog otpada, elektroničkog i električnog otpada, otpadnog tekstila, odjeće i obuće i sl.) smanjit će se količina otpada na odlagalištu i divljim odlagalištima, maksimalno će iskoristiti vrijedna svojstva otpada.

Unaprjeđenje sustava gospodarenja **građevnim otpadom** dodatno će se postići izgradnjom reciklažnog dvorišta i uspostavom odlagališta za gospodarenje građevnim otpadom.

Za zadovoljavanje budućih potreba vezano za gospodarenje **otpadom koji sadrži azbest** potrebno je osigurati najmanje jednu lokaciju kazete za azbest na području JP(R)S. Također, JLS treba na svom području ustrojiti i voditi bazu podataka s popisom zgrada i proizvodnih pogona na njezinom teritorijalnom području, koje sadrže azbest i to kao pokrov ili kao drugi građevni materijal, te izraditi Plan postupanja zamjene azbesta drugim građevnim materijalima za zgrade i proizvodne pogone koji sadrže azbest kao pokrov ili neki drugi građevni materijal, a koji mora sadržavati i podatke o procijenjenim količinama otpada koji sadrži azbest.

Unaprjeđenje sustava gospodarenja **otpadnim tekstilom i obućom** dodatno će se provesti izgradnjom reciklažnog dvorišta i postavljanjem kontejnera na javnoj površini za sakupljanje navedene kategorije otpada.

Unaprjeđenje sustava gospodarenja **ambalažnim otpadom** provesti će se informiranjem mještana o načinu zbrinjavanja navedene kategorije otpada. Informiranje mještana će se obaviti putem letaka, web stranice i organiziranjem radionica na temu gospodarenje pojedinim kategorijama otpada.

8. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

U predstojećem planskom razdoblju treba dati naglasak na unaprjeđenju sustava odvojenog sakupljanja **miješanog komunalnog otpada** iz kojeg je potrebno izdvojiti biorazgradivi otpad i reciklabilni otpada (papir, plastiku, staklo, metal i tekstil). Sustav je potrebno unaprijediti izdvajanjem **biorazgradivog komunalnog otpada** iz miješanog komunalnog otpada. Unaprjeđenje sustava odvojenog sakupljanja komunalnog otpada provest će se poboljšanjem kvalitete primarne selekcije otpada putem spremnika na „kućnom pragu“, povećanjem broja spremnika na javnoj površini (zeleni otoci) i njihovom odgovarajućom prostornom distribucijom.

Unaprjeđenjem sustava izdvajanja biootpada iz miješanog komunalnog otpada na „kućnom pragu“ i podjelom kompostera za biorazgradivi otpad, postići će se i unaprjeđenje sustava sakupljanja biorazgradivog otpada i ispuniti ciljevi za ovu kategoriju otpada.

Postojećim mjerama treba se ostvariti granična količina miješanog komunalnog otpada općine Velika Kopanica koja se odlaže na odlagališta otpada.

Tablica 8.1 Ciljevi u sakupljanju miješanog komunalnog otpada

Godina	Količina MKO u 2015.godini* tona	Prekoračena količina u odnosu na 2015.g. %	Cilj maksimalno tona
2017.	308	80	246,4
2018.	308	74	227,92
2019.	308	66	203,28
2020.	308	58	178,64
2021.	308	54	166,32
2022.	308	50	150,4

*Izvor: HAOP Podaci o proizvedenim količinama miješanog komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave za 2015.godinu.

9. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE, TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Kako bi cijeli sustav prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom funkcionirao, veliko značenje ima odvojeno prikupljanje na mjestu nastanka i njihova uporaba. Na taj način se izravno utječe na izbjegavanje i smanjenje količina komunalnog otpada.

Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike na području Općine Velika Kopanica provest će se nadogradnjom elemenata za odvojeno prikupljanje navedenih vrsta otpada podjelom dodatnih posuda domaćinstvima, uspostavom zelenih otoka, reciklažnog dvorišta i mobilnih reciklažnih dvorišta.

Domaćinstva u Općini nemaju mogućnost odvojenog prikupljanja papira, plastike, stakla i metala (reciklabilnog otpada) na način da isti odvojeno odlože u posude na kućnom pragu.

U Općini ne postoje izgrađeni zeleni otoci na koje građani mogu dovesti odvojeno skupljeni korisni otpad (papir, staklo, plastika).

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada. Odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na svom je području dužna organizirati jedinica lokalne samouprave. Popis vrsta predmeta i tvari koji se smatraju glomaznim komunalnim otpadom propisan je naputkom.

Prijevoz glomaznog komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge dužan je osigurati davatelj usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada.

U općini Velika Kopanica glomazni otpad prema godišnjem planu odvozi tvrtka Runolist d.o.o.

10 POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA

Građevine za gospodarenje otpadom su građevine za sakupljanje otpada, građevine za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom.

Prema podacima HAOP-a, u 2016. godini na području Republike Hrvatske je ukupno 84 izgrađenih reciklažnih dvorišta i 46 mobilnih reciklažnih dvorišta.

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom je Jedinicama lokalne samouprave propisana obveza osiguranja uspostave minimalnog broja reciklažnih dvorišta i/ili mobilnih jedinica ovisno o broju stanovnika JLS-a.

Provedbenim propisom određene su vrste otpada koje reciklažna dvorišta moraju zaprimati (problematicni otpad, otpadni papir, metal, staklo, plastiku, tekstil, glomazni otpad, jestiva ulja i masti, deterdženti, boje, lijekovi, EE otpad, baterije i akumulatori i građevni otpad od manjih popravaka iz kućanstva).

10.1 Reciklažna dvorišta

Prema čl. 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području. Prema tome, na području Općine Velika Kopanica planirano je 1 reciklažno dvorište.

Izrada projektne dokumentacije financira se od strane FZOEU 80%, a izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta sa 85% EU Fondovi i 5-15% iz proračuna jedinica lokalne samouprave.

Općina Velika Kopanica će izgraditi reciklažno jedno dvorište. Isto će se nalaziti na k.č. br.1238/2 k.o. Velika Kopanica.

10.2 Zeleni otoci

Na području Općine Velika Kopanica trenutno ne postoje zeleni otoci na kojima se odvojeno sakuplja otpadni papir, staklo, plastika i tekstil. Planirano je postavljanje zelenih otoka u svim naseljima općine.

10.3 Ostali objekti

Općina nije planirala izgradnju Centra za gospodarenje otpadom, kompostane, pretovarne stanice i sortirnice.

Tablica 10.1 Popis projekata važnih za provedbu plana

1.	Izgradnja zelenih otoka u svim naseljima Općine
2.	Provedba programa edukacije u području zaštite okoliša i prirode
3.	Sanacija nelegalnih – „divljih“ odlagališta
4.	Nabava komunalne opreme (spremnici, kontejneri, komposter i sl.)
5.	Akcije sakupljanja otpada
6.	Ustroj baze podataka s objektima koji sadrže azbest
7.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta
8.	Izgradnja podloga za mobilna reciklažna dvorišta u naseljima u kojima nema reciklažnog dvorišta

11 ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Gospodarenje otpadom je od interesa za Republiku Hrvatsku. Gospodarenje otpadom osiguravaju Vlada Republike Hrvatske i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike propisivanjem mjera gospodarenja otpadom.

Provedbena tijela na državnoj razini su Hrvatska agencija za okoliš i prirodu i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. JLS i JP(R)S dužna je na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom.

Jedinice područne (regionalne) samouprave - JP(R)S

JP(R)S nadležne su za planiranje lokacija odlagališnih ploha za zbrinjavanje azbestnog otpada i lokacija odlagališta otpada, a zajedno s jedinicama lokalne samouprave, putem pravnih osoba koje uspostavljaju i upravljaju centrima za gospodarenje otpadom (temeljem vlasničkih obveza) osiguravaju kapacitete za obradu miješanog komunalnog otpada i otpada koji preostaje nakon obrade miješanog komunalnog otpada, izdavanje dozvola za gospodarenje otpadom za koje nije nadležno MZOE, provjeru usklađenosti plana gospodarenja otpadom proizvođača otpada, te provjeru usklađenosti (i izdavanje prethodne suglasnosti) planova gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave s Planom gospodarenja Republike Hrvatske.

Jedinice lokalne samouprave - JLS

JLS nadležne su za osiguravanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta te provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš kao i uklanjanje u okoliš odbačenog otpada, davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada, planiranje lokacija građevina od lokalnog značaja, provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti te provedbu obveza propisanih ovim Planom, te ostalo sukladno ZOGO-u.

Također, jedinice lokalne samouprave dužne su, sukladno ZOGO-u provoditi ovaj Plan.

Upravni odjel za komunalne djelatnosti obavlja poslove:

- primanje obavijesti o nepravilnom odlaganju otpada u okoliš,
- sanaciju nepravilno odloženog otpada,
- komunikaciju sa nadležnim upravnim odjelom županije,
- utvrđivanje i naplatu komunalnih i sličnih obveza koji obuhvaća upravne i druge poslove utvrđivanja tih obveza, te njihovu naplatu.

Tablica 11.1 Financijska sredstva za provedbu mjera gospodarenja otpadom

Poz.	Naziv	Planirano /kn/
1.	Projektna dokumentacija za izgradnju reciklažnog dvorišta	60.000,00
2.	Uređenje površina za mobilna reciklažna dvorišta	100.000,00
3.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	2.000.000,00
4.	Nabavka i opremanje opremom reciklažnog dvorišta	400.000,00
5.	Nabavka posuda za sakupljanje otpada	100.000,00
6.	Nabavka kompostera	100.000,00
7.	Izgradnja i opremanje zelenih otoka	50.000,00
8.	Izobrazno-informativne aktivnosti	50.000,00
9.	Sanacija divljih odlagališta	500.000,00
Ukupno		3.360.000,00

Tablica 11.2 Izvori financiranja za provedbu mjera gospodarenja otpadom

Poz.	Naziv mjere	Planirano /kn/	FZOEU %	JLS %	EU fondovi %
1.	Projektna dokumentacija za izgradnju reciklažnog dvorišta	60.000,00	80	20	-
2.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	2.000.000,00	-	5-15	85
3.	Uređenje površina za mobilna reciklažna dvorišta	200.000,00	-	5-15	85
4.	Nabavka i opremanje opremom reciklažnog dvorišta	400.000,00	-	5-15	85
5.	Nabavka posuda za sakupljanje otpada	100.000,00	85	5-15	-
6.	Nabavka kompostera	100.000,00	85	5-15	-
7.	Izobrazno-informativne aktivnosti	50.000,00	-	100	-
8.	Izgradnja i opremanje zelenih otoka	50.000,00	85	5-15	-
9.	Sanacija divljih odlagališta	500.000,00	100	-	-
Ukupno		3.360.000,00			

12 ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM*Tablica 12.1 Rokovi i nositelji izvršenja*

Plan	Rok	Izvršitelj
Izrada projektne dokumentacije za izgradnju reciklažnog dvorišta	31.12.2019.	JLS
Izgradnja reciklažnog dvorišta	31.12.2020.	JLS
Nabavka opreme za reciklažno dvorište*	31.12.2020.	JLS
Nabavka kompostera	31.12.2018.	JLS
Izobrazno-informativne aktivnosti	2017.-2022.	JLS
Izgradnja i opremanje zelenih otoka	31.12.2018.	JLS
Sanacija divljih odlagališta	31.12.2018.	JLS

Nositelj izvršenja plana je Općina Velika Kopanica. Veći dio planiranih projekata i aktivnosti izvršit će se u suradnji s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost:

- izrada projektne dokumentacije za potrebe izgradnje reciklažnog dvorišta (Fond plaća 80%),
- izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta - 85% sufinancira EU Fondovi, 5-15% JLS koje su sklopile sporazum,
- kupnja komunalne opreme - 85% FZOEU, 5-15% JLS.

Svi projekti i aktivnosti planirani su za izvršenje do kraja 2020. godine, a ukoliko pojedini projekt ili aktivnost ne bude realiziran, rok izvršenja prenijet će se u narednu godinu.

13 POPIS ZAKONA I PRAVILNIKA

- **Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017.-2022. godine**
Narodne novine 03/17
- **Zakon o održivom gospodarenju otpadom**
Narodne novine 94/13
- **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o održivom gospodarenju otpadom**
Narodne novine 73/17
- **Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske**
Narodne novine 130/05
- **Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom**
Narodne novine 50/17
- **Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama**
Narodne novine 40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13
- **Odluka o izmjenama naknada u sustavima gospodarenja otpadnim vozilima i otpadnim gumama**
Narodne novine 40/15
- **Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave**
Narodne novine 59/06, 109/12
- **Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima**
Narodne novine 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13
- **Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine**
Narodne novine 85/07, 126/10, 31/11, 46/15
- **Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi**
Narodne novine 38/08
- **Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina**
Narodne novine 128/08
- **Uredba o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije**
Narodne novine 6/14
- **Pravilnik o gospodarenju otpadom**
Narodne novine 23/14, 51/14, 121/15, 132/15

Pravilnik o gospodarenju otpadom

Narodne novine 23/07, 111/07

Napomena: prestao važiti stupanjem na snagu Ispravka Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 51/14), osim odredbi članka 18. stavaka 2., 3. i 4. i Dodatka V, koji ostaju na snazi do dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 51. stavka 8. Zakona

- **Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom**

Narodne novine 42/14, 48/14, 107/14, 139/14

Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom

Narodne novine 74/07, 133/08, 31/09, 156/09, 143/12

***Napomena:** prestao važiti stupanjem na snagu Pravilnika o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom („Narodne novine“, br. 42/14) osim odredbi članka 4. točke 11., 12., 13. i 14., članka 16., 17., 18., 18.a, 19., 20. i članka 21. stavka 1., 2. i 3., te Dodatka V. koji važe do stupanja na snagu Uredbe iz članka 53. stavka 4. Zakona i sklapanja novih ugovora za obavljanje usluge sakupljanja i obrade EE otpada u sustavu kojim upravlja Fond, sukladno Zakonu.*

- **Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima**

Narodne novine 103/14

- **Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan-dioksida**

Narodne novine 117/14

- **Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada**

Narodne novine 117/14

- **Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom**

Narodne novine 50/15

- **Naputak o glomaznom otpadu**

Narodne novine 79/15

- **Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži**

Narodne novine 88/15, 78/16

Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu

Narodne novine 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11, 38/13, 86/13

***Napomena:** prestao važiti stupanjem na snagu Pravilnika o ambalaži i ambalažnom otpadu („Narodne novine“, br. 88/15) osim odredbi članaka 12., 13., 14., 19.a, 20. st. 3., 20.a i članka 25. stavaka 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. Pravilnika koje važe do stupanja na snagu Uredbe iz članka 53. stavka 4. Zakona i sklapanja ugovora za obavljanje usluge sakupljanja otpadne ambalaže u sustavu kojim upravlja Fond, te članka 16. stavaka 3., 8., 9., 12., 13. i 14. Pravilnika koji vrijedi do uspostave Registra iz članka 29. Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži („Narodne novine“, br. 88/15).*

- **Odluka o područjima sakupljanja neopasne otpadne ambalaže**

Narodne novine 88/15

- **Pravilnik o katalogu otpada**

Narodne novine 90/15

- **Odluka o izmjeni naknade u sustavu gospodarenja otpadnim uljima**

Narodne novine 95/15

- **Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom**

Narodne novine 97/15

- **Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom**
Narodne novine 99/15
- **Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima**
Narodne novine 105/15
- **Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima**
Narodne novine 111/15

Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima
Narodne novine 133/06, 31/09, 156/09, 45/12, 86/13

***Napomena:** Prestao važiti stupanjem na snagu Pravilnika o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima (Narodne novine, br. 111/15), osim odredbi članka 18. stavka 2. alineje 2. i stavka 3. ovoga Pravilnika koje važe do stupanja na snagu Uredbe iz članka 53. stavka 4. Zakona i sklapanja ugovora za obavljanje usluge sakupljanja otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora u sustavu kojim upravlja Fond, te članka 15. stavaka 3. i 4., članka 15.a stavaka 3. i 5. i članka 16. stavaka 2. i 3. ovoga Pravilnika koji vrijede do uspostave Registra iz članka 25. toga Pravilnika.*

- **Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima**
Narodne novine 112/15
- **Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada**
Narodne novine 114/15

Odluka Vijeća 2003/33/EZ od 19. prosinca 2002. o utvrđivanju kriterija i postupaka za prihvata otpada na odlagališta sukladno članku 16. i Prilogu II. Direktivi 1999/31/EZ
Službeni list Europske unije L 11, 16. 1. 2003., str. 27- 49

- **Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima**
Narodne novine 125/15, 90/16

Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima
Narodne novine 136/06, 31/09, 156/09, 53/12, 86/13, 91/13

***Napomena:** prestao važiti stupanjem na snagu Pravilnika o gospodarenju otpadnim vozilima („Narodne novine“, br. 125/15), osim odredbi članka 21. i članka 28. stavaka 1., 2., 3., 4. i 5. te članka 29. stavaka 2. i 3. koje važe do sklapanja ugovora o obavljanju usluge sakupljanja otpadnih vozila u sustavu kojim upravlja Fond i donošenja odluke iz članka 16. stavka 5. Pravilnika o gospodarenju otpadnim vozilima („Narodne novine“, br. 125/15)*

- **Odluka o stavljanju izvan snage Programa izobrazbe o gospodarenju otpadom**
Narodne novine 20/16
- **Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest**
Narodne novine 69/16
- **Pravilnik o termičkoj obradi otpada**
Narodne novine 75/16
- **Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama**
Narodne novine 113/16

- **Odluka o donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine**
Narodne novine 3/17
Akti Europske unije
- **Uredba (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada (Konsolidirana verzija)**
- **Uredba Komisije (EZ) br. 1418/2007 od 29. studenoga 2007. o izvozu određenog otpada namijenjenog za uporabu navedenog u Prilogu III. ili III.A Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća u određene zemlje na koje se ne primjenjuje Odluka OECD-a o kontroli prekograničnog kretanja otpada(Konsolidirana verzija)**
- **Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/1245 od 28. srpnja 2016. o utvrđivanju preliminarne korelacijske tablice između oznaka kombinirane nomenklature predviđenih u Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 i unosa otpada navedenih u prilogima III., IV. i V. Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 204, 19.7.2016)**

Međunarodni ugovor

- **Konvencija o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju (Basel, 1992.)**
Objavljena u 'Narodnim novinama - Međunarodni ugovori' br. 3/94.
Stupila je na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku 7. kolovoza 1994.